

KERAVAN JOKILAAKSON ASEMAKAAVA (2316)

Yhteenveto asemakaavan 25.10.2019 päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saaduista lausunnoista ja mielipiteistä sekä niihin laaditut vastineet

Asemakaavan päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä (MRA 30 §) 20.11.-20.12.2019.

Lausunnot pyydettiin alla olevaan taulukkoon merkityiltä tahoilta. Mikäli lausunto on jätetty, niin sen saapumispäivämäärä on merkitty taulukkoon.

Lausuntopyyntö:

Pyydetty	Saatu
Keravan Omakotiyhdistys	
Keravan ympäristösuojeluyhdistys ry	12.12.2019
Kerava-seura ry	18.12.2019
Keravan Yrittäjät ry	
Keravan Vammaisneuvosto	
Keski-Uudenmaan Kauppakamariyksikkö	
Keski-Uudenmaan maakuntamuseo	20.12.2019
Keravan Vanhusneuvosto	
Uudenmaan Ely-keskus, tiedoksi	
Uudenmaan liitto, tiedoksi	
Liikennevirasto	
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	
Museovirasto	13.12.2019
Senaatti-kiinteistöt	
Finavia Oyj	17.12.2019
Gasum Oy, Maakaasu	
Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY	
Helsingin seudun liikenne HSL	
Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy	
Elisa Oyj	20.11.2019
Telia Finland Oyj	21.11.2019
Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymä	
Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymä ent. Tuusulan seudun vesilaitoskuntayhtymä	20.11.2019
Vantaanjoen ja H:gin seudun vesiensuoj. yhd. ry	
Keravan Energia Oy	20.12.2019
Fortum Oyj	
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	23.12.2019
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	16.12.2019

Keravan kaupunkitekniikka	12.12.2019
Vapaa-ajan ja hyvinvoinnin toimiala	
Väylävirasto	18.12.2019
Jalotus ry	20.12.2019

Mielipiteet:

Mielipide 1.	17.12.2019
--------------	------------

LAUSUNTOJEN YHTEENVETO JA VASTAUKSET NIIHIN

1. Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymä

Suunnittelualueella on Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän d=1000 mm viettoviemäri linja käytännössä koko matkan alueen pohjoisosasta etelään saakka.

Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymän runkovesilinja kulkee alueen halki länsi-itäsuuntaisena.

Molemmat vesihuoltolinjat tulee ottaa huomioon kaavoitusvaiheessa.

Vastine

Asemakaavoituksessa huomioidaan olemassa olevat johdot ja putket tarpeen mukaan. Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymän kanssa on alustavasti neuvoteltu pohjois-eteläsuuntaisen viettoviemäri linjan uusimistarpeesta ja se on mahdollista toteuttaa kaavassa osoitetun Kaislaraitin alle tai sen itäpuolelle.

2. Keravan ympäristösuojeluyhdistys

Yleiskaavaan liittyvät asiat

Merkinnän V-1 mukaan jokilaakson alue varataan yleiseen virkistys-, ulkoilu- ja vapaa-ajanviettoon. Alueelle ei saa rakentaa sellaisia uusia rakennuksia, jotka vaikeuttavat alueen virkistyskäyttöä. Jokilaakson virkistysalueiden käytössä ja hoidossa on huomioitava jokilaakson maisema-arvot.

Alue on yleiskaavan mukaan maisemallisesti arvokas alue, jonka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kuuluminen valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön ja varmistettava maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.

Yleiskaavassa kartanon mäki on merkitty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi, jonka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen.

Yleiskaavan mukaan Myllypuron laakso ja Keravanjoen rantaniityt Porvoontien lähitöllä ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita, joiden käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajiesiintymien säilyttämisedellytykset.

Alueella on kaksi suojelukohdetta: Keravan kartano ja kivisilta.

Edellisestä väistämättä seuraa, että yleiskaavan mukaan jokilaaksossa ei voida suorittaa merkittäviä rakennustoimenpiteitä. Yhdistyksen kannalta oleelliset asiat on mainittu yleiskaavassa ja yhdistys katsoo, että edellä mainituista kohdista tulee pitää kiinni.

Liikennejärjestelyt

Keravan nykyisestä liikenneverkosta seuraa, että kaikki rakentaminen ko. alueelle lisää liikennettä Porvoonkadun, Sampolan ja Alikeravantien kautta Helsingin suuntaan. Yleiskaavan mukaan myös nykyisiä varastorakennusten alueita havitellaan asumiskäyttöön. Tämä lisäisi edelleen mainittua liikennettä. Keravan liikenneverkossa on kaiken kaikkiaan perusvika, kun Kalevan perälle ajetaan keskustan läpi, usein asemasillan kautta.

Edellä mainittu liikenneongelma tulee ratkaista ennen mainittavia kaavamuutoksia. Ilmeisesti paras mahdollisuus olisi rakentaa Koivulantieltä rampit ylös Lahdenväylälle Helsingin suuntaan. Ramppien toteutuessa ehdottaisimme moottoritielelle jokilaakson kohdalle nopeusrajoituksen 100 km/h. Toissijainen mahdollisuus on parantaa yhteyttä Porvoontieltä Lahdentielle. Nykyisellään liittymä palvelee huonosti ruuhka-aikaan Helsingin suuntaan pyrkiviä. Kannattaisi myös harkita Kytömaantien ja Porvoontien risteyksen muotoilua toisin, jotta se houkuttelisi ajamaan Kytömaantieltä Lahdentielle.

Kevyen liikenteen yhteys kartanolle tulee tehdä suoraviivaisemmaksi ja turvallisemmaksi. Nykyisellään Kytömaantien yli johtava suojatiekin on ikään kuin kiusallaan väärässä paikassa.

Keravanjoen yli ei tule rakentaa uusia autoliikenteen siltoja. Ajoyhteys Keravanjoen ja Lahdenväylän väliin jääväle alueelle tulee tehdä Porvoontien kautta siten, että kivisilta jää kokonaan kevyen liikenteen käyttöön.

Muita ajatuksia

Myllypuron laakso tulee säilyttää luonnontilaisena. Alueella on monipuolista kasvillisuutta ja elämää. Tästä syystä itse purolaaksoon ei pidä tehdä polkujakaan. Koska laakson ja Lahdenväylän väliin jäävä alue ei melualueena sovi muuhun käyttöön, tulisi sekin saattaa mahdollisimman luonnontilaiseksi. Avoin alue tulisi metsittää.

Avoin alue Lahdenväylän vieressä em. purolaaksosta Keravanjoen siltaan asti tulisi metsittää noin 100 metrin leveydeltä. Meluvallia alueelle pitäisi tehdä siinä määrin, kuin kantavuudeltaan heikko maaperä sallii. Meluntorjunnan kannalta metsän tulee olla kuusivaltaista. Samaa voitaisiin tehdä sillasta etelään päin siihen asti, kun maaperä muuttuu riittävän kantavaksi. Koska Keravalla jatkuvasti kaadetaan metsää erilaisista syistä, tulisi sitä vastavuoroisesti myös istuttaa johonkin.

Porvoontiestä pohjoiseen tulisi rakentaa Lahdenväylää vasten yhtenäinen muuri, joka samalla on osa rakennusten takaseinää. Tällä ratkaisulla saadaan aikaan kustannus-

säästöjä sekä lisää käyttökelpoista rakennusmaata. Alue on ilmansuunnallisesti ja korkeussuhteiltaan edullinen toispuoleisille terrassitaloille. Pelkän melumuurin rakentaminen johtaisi erittäin suurisuuntaisiin rakennustöihin ilman muita hyötyjä ja lopputulos näyttäisi väistämättä epäonnistuneelta.

Keravanjoen länsipuolta seuraten nykyiseen pellonlaitaan tulisi rakentaa ulkoilupolku kivisillalta Koivulantielle. Samoin tulisi rakentaa polku kivisillan itäpäästä Porvoontielle.

Keravan kartanon ja mäen tulee säilyä aluetta hallitsevana osana. Sitä ei saa ympäröidä rakennuksilla siten, että se katoaa näkyvistä. Merikallion lintupuisto tulee säilyttää luonnontilaisena. Samoin kivisillan ympärille tulee jättää riittävästi avointa aluetta.

Vastine

Suunnittelualue ei ole kokonaan virkistysalueeksi osoitettua aluetta. Voimassa olevassa Keravan yleiskaavassa 2035 suunnittelualue on kehitettävää talotyypijakaumaltaan monipuolista asuntoaluetta A-3 ja A-4, virkistysaluetta V-1 ja V-2 sekä suojaviheraluetta EV. A-3-alueen rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,2 - 0,4$ välillä ja A-4-alueella $e^a = 0,4 - 0,7$.

Maisemallisesti arvokkaat jokilaakson viljelymaisemat on asemakaavassa osoitettu puisto- ja lähivirkistysalueiksi, joilla maisema tulee säilyttää luonteeltaan avoimena. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon kulttuurihistoriallinen luonne ja kaupunkikuvallinen merkitys. Alueelle laaditussa puistojen ideasuunnitelmissa on pyritty ottamaan huomioon alueen kulttuurihistoriallinen luonne ja kaupunkikuvallinen merkitys. Ideasuunnitelmassa on osoitettu mm. aurinkokukkapelto, niittyjä ja avoimina säilytettäviä maisema-alueita sekä useita viljelypatojen alueita, jotka takaavat alueen säilymisen osittain myös tulevaisuudessa viljelymaana. Kaavassa määrätään, että Jokilaakson viheralueisiin rajautuvat uudisrakennukset on suunniteltava alueen kulttuurihistorialliset arvot huomioonottavana kokonaisuutena. Myös puujulkisivumääräyksellä on pyritty yhteensovittamaan uudisrakentaminen kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Arvokkaat luontokohteet; Myllypuron meanderilaakso ja Kivisillan kosteikkopoukamat on merkitty asemakaavaan luonnonmonimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi alueiksi. Keravan kartanon puisto on merkitty kaavaan kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueeksi (s-8), jolla rakentamattomia osia on istutettava ja pidettävä huolitellussa kunnossa. Alueen puustoa tulee hoitaa siten, että sen ominaispiirteet säilyvät. Alueella on säilytettävä maisemallisesti riittävä ja monipuolinen, isokasvuinen puusto ja istuttava uusia puita poistettavien tilalle.

Ekologiset yhteydet on asemakaavassa huomioitu osoittamalla virkistys- ja puistoalueet yhtenäisinä ja toisiinsa kytkeytyvinä alueilla. Koko kaava-alueen läpi on osoitettu laaja-alainen viherkäytävä pohjois-eteläsuunnassa. Postlarisin tilan pohjoispuolella on itä-länsisuuntainen viherkäytävä, joka mahdollistaa viherverkoston yhtymisen Pihkani-

tyn ulkoilualueeseen ja moottoritien alittavan Keravanjoen kautta edelleen Haukkavuoren luonnonsuojelualueeseen. Kulku viheralueilla on merkitty ohjeellisina jalankulureitteinä, ja uuden asuinalueen reunaan rakennettavalla Kaislareittinä, joka toimii alueen pääkevytväylä. Polkuverkoston rakentaminen vähentää maankulumista.

Asemakaavalla suojellaan Keravan kartano ja navetta, Postlarsin tilan kolme asuinrakennusta ja luhtiaitta. Muinaisjäännökset: Yli-Kerava (Öfver Kärvoby) Kartano (1000009983), Vakomaa 2 (245010001), Kivisilta (245010007) ja Kartanonsilta (1000010008) on merkitty kaavaan niiden nykyisin tunnettujen rajojen mukaisesti sm-merkinnällä ja asianmukaisella kaavamääräyksellä.

Uudelle moottoritien liittymälle ei vielä ole tarvetta, tässä asemakaavassa ei ratkaista moottoritien uutta liittymää. Liittymä voidaan ratkaista tulevaisuudessa asemakaavamuutoksella.

Porvoontien ja Porvoonradan tasoristeyksen muutos tutkitaan vireillä olevassa Porvoon- ja Kasekalantien liikennejärjestelyt asemakaavassa (2364), jonka tavoitteena on myös parantaa yhteyksiä Lahdentielle.

Asemakaavaluonnoksessa on esitetty uusia kevyenväyliä ja polkuverkostoa, jotka liitetään turvallisesti olemassa olevaan verkostoon.

Keravanjoen yli ei ole tarvetta osoittaa uusia ajoneuvoliikenteeseen tarkoitettuja siltoja. Kivisilta pyritään osoittamaan kokonaisuudessaan kevytväyläksi ehdotusvaiheessa.

Myllypuron ja Lahden moottoritien välinen alue on asemakaavassa osoitettu suojaviheralueeksi, joka voidaan metsittää. Myös muita suojaviheralueita moottoritien läheisyydessä voidaan metsittää.

Keravan kaupunki osallistui syyskuussa 2020 ympäristö- ja taideprojektiin ”Miljoonan puun talkoot”. Miljoonan puun talkoiden taustalla on taiteilija Nina Backmanin Silence Project -kokonaisuus, joka nostaa esiin hiljaisuuden, tilan ja luonnon merkityksen ja niiden vaikutuksen suomalaiseen kulttuuriin, arvoihin ja identiteettiin. Keravan taidemuseo Sinkan näyttelyn avajaisten yhteydessä jaettiin taimia, joita ihmiset saivat istuttaa tonteilleen ja pihoihilleen tai Keravan vuoden 2024 asuntomessualueen lähistölle kaupungin omistamalle peltoalueelle. Myös keravalaisia yrityksiä saatiin mukaan istutustalkoisiin, yritykset lahjoittivat messualueelle istutettaviksi erilaisia hedelmäpuita. Miljoonan puun talkoot jatkuvat vuonna 2021.

Asemakaavan yhteydessä suunnitellaan Lahden moottoritien reunaan melueste, joka pyritään myös mahdollisuuksien mukaan maisemoimaan. Lahden moottoritien reunaan on kaavassa osoitettu kaksi toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY), joiden tarkoituksena on muodostaa kokonaisuus Lahden moottoritien meluesteen kanssa, ja näin ollen vähentää meluesteen rakentamistarvetta ja -kustannuksia.

3. Museovirasto

Museovirasto on tutustunut kaavahankkeeseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ja lausuu siitä seuraavan.

Museovirasto on 4.5.2017 lausunut samalla kaavahankenumeraalla 2316 olleesta Keravan kartanon ympäristön asemakaavasta (MV/147/05.02.00/2017), mutta uudessa Jokilaakson asemakaavahankkeessa on kaava-alue muuttunut huomattavasti.

Kaavamuutosalueella sijaitsevat seuraavat muinaismuistolain (295/1963) suojelemat kiinteät muinaisjäännökset:

- historiallisen ajan asuinpaikka **Yli-Kerava (Öfver Kärvoby) Kartano** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000009983)
- kivikautinen asuinpaikka **Kivisilta** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 245010007)
- kivikautinen asuinpaikka **Vakomaa 2** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 24510001)
- siltarakenne **Yli-Kerava Kartanonsilta** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000010008)

Yli-Keravan kartanon muinaisjäännösalueen aluerajaus on tarkennettu vuonna 2017 tehdyssä inventoinnissa (Keravan kartanon ympäristö, asemakaava-alueen inventointi / Olli Kunnas). Kohteen Vakomaa 2 alueella tehtiin inventointi niin ikään vuonna 2017 ja sen rajat määriteltiin (Keravanjoen yhtenäiskoulun asemakaavan muutosalueen inventointi / Olli Kunnas). Kohde Kivisilta on tarkastettu vuoden 2013 tarkistusinventoinnissa (Keravan kaupungin tunnettujen muinaisjäännösten tarkistusinventointi 2013-2014 / Olli Kunnas). Lisäksi Postlarin asemakaava-alueella on tehty asemakaava-inventointi vuonna 2016 (Postlarin asemakaava-alueen inventointi / Olli Kunnas).

Postlarin alueen inventoinnissa paikannettiin kohde **Yli-Kerava Postlars / Mattila** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000036498), jossa on ollut vanhaa kyläasutusta.

Inventoinnissa on kohteelle ehdotettu merkintää sm-2. Asutut kylätontit luokitellaan kuitenkin nykylinjauksen mukaisesti nk. muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Ne eivät ole muinaismuistolain suojaamia, mutta ne pyritään suojelemaan niiden historiallisen merkityksen vuoksi.

Koska alueella on tehty jo useita inventointeja, ei kaava-alueelle edellytetä uusia inventointeja, vaan em. selvitykset ovat riittävät.

Kaavaa laadittaessa on huomioitava se, että kiinteän muinaisjäännöksen päälle ei osoiteta sellaista maankäyttöä, jonka yhteydessä muinaisjäännöksen säilyminen vaarantuisi. Asemakaavakarttoihin muinaisjäännökset merkitään aluevarauksina niiden nykyi-

sin tunnettujen rajojen mukaisesti sm-merkinnällä ja asianmukaisella kaavamääräyksellä. Muut kulttuuriperintökohteet, jotka eivät ole muinaismuistolain suojaamia, merkitään kaavaan s-merkinnällä.

Jos muinaismuistolain vastaisesti kuitenkin muinaisjäännöksen päälle tullaan kaavassa mahdollistamaan rakentaminen, tulee asiassa menetellä muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti. Yleisen hankkeen kyseessä ollessa (kaavaprosessin yhteydessä yleinen työhanke tulkitaan kunnan yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi) järjestetään neuvottelu, jossa todetaan, että muinaisjäännös on mahdollista poistaa riittävien tutkimusten jälkeen. Neuvottelusta tulee tehdä muistio, jossa nämä asiat todetaan. Neuvottelussa tulee olla mukana Museovirasto, kunta ja maanomistaja.

Mahdolliset tutkimukset tulisi ensisijaisesti toteuttaa kohdealueilla jo kaavaprosessin aikana. Mikäli muinaisjäännökset tutkitaan pois jo kaavahankkeen kuluessa, ei niitä merkitä kaavaan lainkaan tai ne merkitään ainoastaan siltä osin kuin ne on säilytetty. Koska kunta on kaavoituksesta vastaava taho, tulevat muinaisjäännöksen tuhoutumista edeltävien tutkimusten toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset myös kunnan vastattaviksi.

Museovirastolla ei ole muuta kommentoitavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Museoviraston ja Keski-Uudenmaan maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta asiasta lausuu maakuntamuseo. Alueellisen vastuumuseouudistuksen myötä myös arkeologisen kulttuuri-perinnön osalta lausuntopyyntöt toimitetaan 1.1.2020 alkaen Keski-Uudenmaan maakuntamuseoon.

Vastine

Asemakaavaan muinaisjäännökset merkitään aluevarauksina niiden nykyisin tunnettujen rajojen mukaisesti sm-merkinnällä ja asianmukaisella kaavamääräyksellä.

Asemakaavan ehdotusvaiheessa on tarkoitus tehdä muinaismuistojen tarkkuusinventointi. Mikäli muinaisjäännöksen päälle tullaan kaavassa mahdollistamaan rakentaminen, tullaan asiassa menettelemään muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti.

4. Keravan kaupunkitekniikka

Kaupunkitekniikalla ei ole huomautettavaa OAS:aan.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

5. Elisa

Elisa Oyj:llä ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyyn asemakaavan muutokseen.

Alueella on Elisa Oyj:n tietoliikennekaapeleita, joiden olemassaolo tarvitsee alueella toimijoiden tiedostaa ja huolehtia niiden riittävästä suojauksesta.

Mikäli kaapeleita joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

6. Telia

Teliällä on verkkoa kaavan alueella. Valmista putkitusta Porvoontiellä ja Kytömaantiellä. Rakentuvaa putkitusta Koivulantiellä ja Ylikeravantiellä.

Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, siirto ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä Teliaan osoitteeseen production-desk@teliacompany.com hyvissä ajoin ennen mahdollisten maanrakennustöiden alkua.

Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi. Kaapelikartat ja -näytöt voitte pyytää www.verkkoselvitys.fi kautta.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

7. Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos

Asuinrakennusten sijoittelussa tulee huomioida lähelle rakentamisen asettamat vaatimukset paloturvallisuudelle.

Asuinrakennukset on sijoitettava tontille siten, että pelastusteiden rakentaminen on mahdollista kaikkiin yli 3 kerroksisiin rakennuksiin tai mikäli varatie sijaitsee yli 10 metrin korkeudessa. Asuinrakennusten varateiden suunnittelussa on huomioitava pelastustien rakentamisen mahdollistaminen siten, että lähtökohtaisesti nostopaikoilta on mahdollista tavoittaa kaikki edellä mainittua korkeammalle sijoitettavien asuntojen parvekkeet. Pelastusteiden ja nostopaikkojen suunnittelussa on huomioitava myös mahdolliset istutettavat ja säilytettävät puut. Huom! Kevyenliikenteenväylät ja ulkoilureitit eivät sovellu pelastustiekäyttöön.

Katujen ja tonttiliittymien suunnittelun yhteydessä huomioitava osoitteiden selkeys ja loogisuus. Tonttiliittymän tulee sijaita osoitteen mukaisessa kohdassa.

Alueelle on rakennettava riittävä sammutusvesiverkosto pelastuslaitoksen tarpeisiin rakennusten käyttötavat huomioiden.

Annamme tarvittaessa lisätietoja antamiimme huomioihin liittyen.

Vastine

Rakennuslupien yhteydessä huomioidaan riittävät rakentamisen asettamat paloturvallisuusvaatimukset sekä pelastustiet. Asemakaavassa pyritään huomioimaan, että katualueilla sekä mahdollisilla aukioilla jää riittävästi tilaa tarvittaville pelastusteille ja nostopaikoille.

Tonttiliittymät osoitetaan katusuunnitelmissa, joissa huomioidaan osoitteiden selkeys ja loogisuus. Alueen vesihuoltosuunnitelmissa huomioidaan riittävästä sammutusvesiverkostosta.

8. Finavia

Jokilaakson asemakaavan alue sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman Lden 55 dB alitavalla lentokonemelualueella. Alueen keskiosa on kiitotien 22R lähestymislinjalla juuri laskeutumisreitien kohdalla, joten lentokonemelua havaitaan kohteessa väistämättä päivittäin. Kiitotie 22R ja rinnakkainen kiitotie 22L ovat nyt ja tulevaisuudessa lentoaseman vilkkaimmin liikennöidyt kiitotiet ja tuulitilanteesta riippuen niille voi laskeutua yli kaksisataa lentoa vuorokaudessa.

Asuntomessujen myötä alueelle sijoitettaneen suuri asuinalue ja mahdollisesti satoja uusia asukkaita. Kohteen sijainti vilkkaasti liikennöityjen tie-, rata- ja lentoliikenteen pääväylien välissä ja teollisuusalueen kupeessa asettaa melunhallinnan ja asutuksen yhteensovittamiselle suuria ongelmia. Finavia katsoo, että kohteen suunnittelussa on erityisellä huolellisuudella tarkasteltava mahdollisuudet ympäristömelukuorman vähentämiseen ja asuinrakennuksille tulee asettaa vähintään riittävät ääneneristävyysvaatimukset. Tämän lisäksi alueen suunnittelussa ja siihen liittyvässä viestintämateriaalissa on tuotava esille elementtejä, joiden perusteella alueelle muuttavat uudet asukkaat voivat hahmottaa lentoaseman ja lentoreittien sijainnin ja liikenteen melun aiheuttamat viihtyvyystekijät alueella.

Vastine

Alueelle on laadittu melulaskelmia. Selvityksien mukaan liikennemelu on ratkaistavissa rakennuksien massoittelulla ja sijoittelulla, äänieristysvaatimuksilla sekä rakenteellisilla meluvalleilla ja -aidoilla.

Kaavaselostukseen liitetään lentomelukartta, josta voidaan todeta alueen sijoittuminen lähelle lentomelualuetta.

9. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo

Rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta erään suunnittelualueen keskeisen osan muodostaa Keravan kartanon alue, johon kuuluu kartanon päärakennus puutarhoineen ja talouspihaa reunustavine talousrakennuksineen. Keravan kartanon histo-

ria ulottuu vuoteen 1650, jolloin Fredrik Stålhielmille lahjoitetusta viidestä tilasta muodostettiin kartano. Kartanosta muodostettiin säteriratsutila Humleberg ja se nautti säterivapautta lyhyen ajan 1680-1682. Vuonna 1745 Keravan kartanosta erotettiin omakseen Labbila, nykyiseltä nimeltään Lapila. Keravan kartanon nykyisen päärakennuksen keskeinen osa on valmistunut vuonna 1809. Rakennusta jatkettiin vuonna 1928 neljällä huoneella, avokuisti muutettiin lasikuistiksi ja kattomuotoa muutettiin niin, että yläkertaan saatiin huoneita ja lasikuistin yläpuolinen parveke ja poikkipääty. Tässä hahmossaan ja asussaan kartano on pitkälti tänäkin päivänä. Rakennus on hahmoltaan hyvin selkeä suorakaide, joskin päämassan pohjoisjulkisivuun on liitetty tuo edellä mainittu kapearunkoinen, pohjoiseen suuntautuva siipiosa. Rakennuksen pääosin luonnonkivistä rakennetun sokkelin päältä nousevat julkisivut ovat rimalaudoitettut nurkkalaudoin, pystysuuntaiset ikkunat ovat pääosin kuusiruutuiset ja taitteisen satulakaton katemateriaalina on pelti. Pitkän eteläjulkisivun keskellä symmetrisesti sijaitsevan lasikuistin ikkunat ovat pieni-ruutuiset ja sisään nousevan portaita, joiden askelmat ovat luonnonkiveä.

Kartanon päärakennukselle johtaa Kivisillantieltä pitkä kujanne läpi puutarhan. Sen itäpuolella sijaitsee kartanon talouspiha rakennuksineen. Eteläisimpänä talouspihalla sijaitsee kartanon kookas navetta, joka on rakennettu vuonna 1936. Navetan pohjakerros on muurattu tiilestä, ylinen on puurakenteinen ja laajojen katonlapeiden katemateriaalina on betonitiili. Talousrakennuksista lähempänä päärakennusta sijaitseva hirsirakenteinen talli on jopa päärakennusta vanhempi, vuodelta 1802. Tallin ja navetan välissä sijaitsee kalustovaja, joka on pihapiirin nuorempaa kerrostumaa. Kartanon kujanteen länsipuolella sijaitsee 1800-luvun alkupuolelta oleva Pehtoorin tupa, joka tallin tapaan on hirsirakenteinen. Pehtoorin talon itä- ja eteläpuolella sijaitsee kesäteatterin rakennelmia; näyttämö ja katsomo, jotka ovat alueella ympäri vuoden. Kartanon alueeseen on kuulunut useita muita pienempiä rakennuksia, joiden perustuksiin liittyviä rakenteita on säilynyt. Kartanon piha-alueen eteläpuolelta, suunnittelualueen läpi kulkee Kivisillantie, joka ylittää Keravanjoen Kivisiltana tunnettua kaarisiltaa pitkin. Tämän lohkokivistä kootun sillan on rakentanut keravalainen kivenhakkaaja Verlander 1900-luvun alussa. Historiallinen kartanokukkula sijaitsee näkyvällä paikalla ja sen itäpuolelle jäävä, peltoaukealta kohoava holvattu kaarisilta ovat tärkeä osa Keravanjokilaakson maisemaa.

Toisen kulttuurihistoriallisesti erityisen merkittävän rakennetun kokonaisuuden suunnittelualueella muodostaa Postlarin ja Mattilan tilojen kokonaisuus, joka sijaitsee Keravan kartanosta pohjoiseen päin Kytömaantietä kuljettaessa. Tilakokonaisuuden vanhin kerrostuma muodostuu Postlarin kruununtilan mahdollisesti vuonna 1822 rakennetusta päärakennuksesta, Postlarin tilasta jaetun Mattilan tilan päärakennuksesta 1800-luvun lopulta ja vanhasta luhtiaitasta, joka on mahdollisesti 1700-luvulta. Päärakennukset ovat pitkänomaisia, yksikerroksisia ja satulakattoisia hirsirakennuksia, joihin on vuosikymmenten kuluessa tehty myös ulkoasua jonkin verran muuttaneita lisäyksiä.

Tilan vaiheisiin osana Keravan vankilaa liittyvät 1930-luvun jyrkkäkattoinen, puolitoistakerroksinen asuinrakennus ja sen talousrakennus. 1990-luvun kerrostumaa on autokatos.

Kytömaantien varrella sijaitsee myös muutamia muita pihapiirejä pää- ja talousrakennuksineen. Näistä Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (Keravan kaupunki & Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama, 2003) on inventoitu ainoastaan osoitteessa Kytömaantie 127 sijaitseva Suojala, jonka puolitoistakerroksinen, satulakattoinen ja lasikuistin käsittävä päärakennus on valmistunut noin vuonna 1907. Kyseistä, aivan tiehen rajoittuvaa pihapiiriä rajaa korkea kuusi. Muut suunnittelualueella sijaitsevat rakennuskohteet eivät ole mukana Keravan rakennuskulttuurin inventoinnissa, eikä maakuntamuseolla ole niistä tietoja saatavilla, minkä vuoksi niiden arvottaminen on mahdotonta.

Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (Keravan kaupunki & Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama, 2003) Keravan kartano ja Kivisilta on arvotettu arkkitehtonisin, historiallinen ja ympäristöllisin arvoin kerroksisena ympäristönä. Hoitosuosituksen mukaan kartanoa tulee hoitaa rakennusten ja pihapiirin kulttuurihistorialliset arvot säilyttäen. Sama tavoite koskee Kivisiltaa. Rakennuksiin liittyen suositellaan ylläpitokorjauksia ja Pehtoorin tupaan restauroivaa peruskorjausta. Ympäristöön liittyen esitetään ilmiä kohentavaa puiston kunnostusta ja näkymien raivaamista pihapiiriin. Lähiympäristö tulee säilyttää avoimena maisemana (peltona). Myös Postlarin ja Mattilan tilojen päärakennukset sekä luhtiaitta ja 1930-luvun asuinrakennus samoin kuin Suojalan päärakennus on arvotettu historiallinen perusteiden osana kulttuurihistoriallisesti arvokasta ympäristöä.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo pitää tärkeänä, että Keravan Jokilaakson asemakaavan muutoksen tavoitteissa asuntoalueiden rakentamisen mahdollistamisen lisäksi selvästi nostetaan esiin alueeseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot ja suojelutarpeet. Keravan kartanoa ympäröivät alueet ovat Keravan vanhinta rakennettua ympäristöä. Kartanon päärakennuksen osalta maakuntamuseo voi jo alustavasti todeta, että suojelutavoitteet ulottuvat myös sisätiloihin, joissa on säilynyt alkuperäisiä tai niihin verrattavia rakennusosia ja sisustusta. Suojelutarpeita voidaan jo ikänsä puolesta olettaa olevan myös etenkin Pehtoorin talolla ja tallilla sekä pihapiirin ja historian kannalta merkittävällä navettarakennuksella, mutta mahdollisesti myös muilla kartanoon kuuluvilla rakennuksilla. Inventointiin viitaten maakuntamuseo painottaa lisäksi, että suunnittelun alueen suojelutarve ei liity pelkästään alueen rakennuksiin ja rakenteisiin vaan myös niitä ympäröivään puutarhaan ja maisemapuistoon sekä kulttuurimaisemaan mukaan lukien Kivisilta. Tämä tarkoittaa asianmukaisia suojelumääräyksiä asemakaavaan. Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaan (Keravan kaupunki & Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama, 2003) viitaten maakuntamuseo toteaa, että ainakin myös Postlarin ja Mattilan päärakennuksille ja

luhtiaitalle sekä 1930-luvun asuinrakennukselle samoin kuin Suojalan päärakennukselle tullaan esittämään suojelumääräystä.

Suojelulla ja hoitosuosituksen mukaisilla rakennusten ylläpitokunnostuksilla ja osin ennallistavilla peruskorjauksilla varmistetaan rakennusten ja niiden kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Maiseman vaalimisen kannalta keskeistä on myös hoitosuosituksessa Keravan kartanon että Postlarin ja Mattilan pihapiirien suojelutavoitteisiin liitetty lähiympäristön säilyttäminen avoimena peltomaisemana. Tämä tarkoittaa kartanon alueen ja Keravanjoen välisen, samoin Postlarin ja Mattilan tilan ja joen välisen peltoalueen säilyttämistä viljelykäytössä rakentamattomana. Myös nämä suojelu- ja säilytysmääräykset tulee merkitä asemakaavaan.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo katsoo, että Keravan Jokilaakson asemakaavamuutoksessa alueella sijaitsevien rakennuskulttuurin inventoinnissa arvoitettujen, olemassa olevien rakennusten ja niitä ympäröivien pihapiirien ja maiseman ominaispiirteiden tulee olla suunnittelun lähtökohdana ja mahdollisten uudisrakennusten sijoittelua ohjaavana tekijänä, jotta kokonaisuudesta muodostuu eheä ja aito. Arvoitettujen kokonaisuuksien osalla pienimuotoinen täydennysrakentaminen esimerkiksi maastosta löytyville vanhoille rakennuspaikoille on mahdollista. Myös olemassa olevien kokonaisuuksien tulevan käyttötarkoituksen tulee tukea alueiden ja rakennusten säilymistä ja edistää rakennusten arvot säilyttävää ja palauttavaa korjausta. Etenkin Keravan kartanon osalla tavoitteena tulee olla, että kartanon alue on tulevaisuudessa uuden asuinalueen keskus tarjoten erilaisia kestävän elämän palveluita samalla kun se toimii myös asukkaiden yhteisöllisenä virkistys- ja kulttuuripaikkana. Maakuntamuseon näkemyksen mukaan suunnittelun lähtökohdaksi tarvitaan kuitenkin lisää tietoa. Keravan kartanosta on osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan tehty rakennushistoriaselvitys (Ramboll 24.8.2017). Myös Postlarin ja Mattilan alueesta tarvitaan selvitys, jossa päärakennusten lisäksi selvitetään pihapiirin ja siihen kuuluvan rakennuskannan suunnittelu- ja rakennus sekä muutoshistoria, alueen ominaispiirteet ja säilyneisyys. Myös muiden suunnittelualueeseen kuuluvien tilojen osalta tarvitaan tietoa. Selvitysten pohjalta voidaan tarkentaa niin Keravan kartanon alueen kuin muiden suunnittelualueeseen kuuluvien tilojen kuten Postlarin ja Mattilan ja niiden lähiympäristön suojelutavoitteita ja arvotusta, jonka pohjalta voidaan arvioida mahdollisuuksia uudisrakentamisen sijoittelulle, määrälle ja ulkoasulle.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo haluaa olla asemakaavamuutoksen jatkotyössä mukana arvioimassa Keravan jokilaakson asemakaava-alueeseen kuuluvien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja niiden ympäristön sekä jokilaakson maiseman suojelutavoitteita ja ohjaamassa arvojen säilymisen turvaavia kaavamääräyksiä. Asianmukaiset määräykset ovat keskeinen väline, jolla suunnittelualueen kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta ympäristöineen sekä siihen liittyvä maisema saadaan säilymään ja kunnostustyötä ohjattua kohteen alkuperäisyyttä ja arvoja vaali-

vaksi. Jokilaakson kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennetut kokonaisuudet ja jokilaakson maisema ovat voimavara ja luovat ympärille rakentuvalle uudelle asuinalueelle ainutlaatuista, paikan historiasta rakentuvaa identiteettiä.

Vastine

Asemakaavan yhteydessä on laadittu Jokilaakson maisema- ja kulttuurihistoriaselvitys, joka on kaavaselostuksen liitteenä. Asemakaavassa on osoitettu suojelumääräyksiä niin rakennuksille kuin pihapiireille sekä maisemakohteille.

Kaavamääräykset ja suojelukohteet on kaavaluonnoksessa pyritty osoittamaan niin, että kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja niiden ympäristöt sekä jokilaakson arvokkaat maisemakohteet säilyvät. Uudisrakentaminen alueella pyritään sijoittamaan ja sovittamaan niin, että kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaat alueet eivät kärsi uudisrakentamista. Asemakaavan luonnos- ja ehdotusvaiheessa pyydetään viranomaislausunnot ja tarvittaessa järjestetään viranomaisneuvotteluja.

10. Keravan Seura ry

Kotiseutuyhdistys Kerava-seura haluaa tuoda esille Jokilaakson osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan muutamia maisemaan ja alueen kotiseutuhistoriaan liittyviä näkökulmia, jotka huolestuttavat Jokilaakson ns. asuntomessualueen toteuttamissuunnitelmassa.

Kokonaisuudessaan messualue on osa keravalaisittain harvinaista luonnonvesialuetta eli Keravanjokea, joka kaikessa pienimuotoisuudessaan on kuitenkin maisemallisesti kaunista ja maisemallisesti suojeltavaa.

Alueen läheisyydessä sijaitseva Keravan kartano, Postlarin maakirjatalo ja Mattilan tila ovat historiallisesti tärkeitä rakennuksineen ja ympäristöineen. Keravan kartanon, entisen Humlebergin, vanhimmat rakennukset ovat vuodelta 1809. Postlar on ollut valtion virkatalo, jonka toista puolikasta on nimitetty Mattilaksi. Sen päärakennuksessa asui aikoinaan säveltäjämestari Jean Sibelius (Keravan aika 1898 – 1902), joka näinä vuosinaan ja mainitussa maisemassa sävelsi useita merkittäviä teoksiaan. Keravan vankila on ollut alkuaan Postlar-Mattilan tilaa.

Keravan kartanon kupeessa sijaitsee Merikallion lintupuisto monine harvinaisine lajeineen. Se on nimetty maailmanlaajuisesti arvostetun ja tunnetun keravalaisen lintutieteilijän, professori Einari Merikallion (1888 – 1961) mukaan. Keravan kaupungin ja Kerava-seuran yhteistyönä laadittu puisto vihittiin toukokuussa 1998. Se on lukuisien linturetkien kohde, etenkin keväisin.

Kerava-seuran logossakin näkyvä vanha kivisilta jyhkeine holvikaarineen Keravan kartanon alapuolella on muodostunut vahvasti Keravan symboliksi. Silta on suunniteltu ja rakennettu 1900-luvun alussa.

Kaikki yllämainitut seikat ja kohteet muodostavat kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden, jonka säilyttäminen kaupunkilaisten viihtymisen kannalta on hyvin keskeinen. Kokonaisuus on osa Keravalle tyypillistä monikerroksisuutta, jota seuran mielestä ei pidä tärvellä.

Seura toivoo, että sen esittämät näkökulmat otetaan huomioon alueen jatkosuunnitelmassa.

Vastine

Kaavamääräykset ja suojelukohteet on pyritty kaavaluonnoksessa osoittamaan niin, että kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja niiden ympäristöt sekä jokilaakson arvokkaat maisemakohteet säilyvät. Uudisrakentaminen alueella pyritään sijoittamaan ja sovittamaan niin, että kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaat alueet ja kohteet eivät kärsi uudisrakentamista.

Kaavalla ei ole vaikutusta Merikallion lintupuiston säilymiseen.

11. Väylävirasto

Väylävirasto on tutustunut asemakaavan ja asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee Keravan keskustan koillispuolella rajautuen Kytömaantien, Koivulantien ja valtatie 4 rajaamalle alueelle. Alueen länsi- ja eteläpuolella kulkee Kerava – Sköldvik/Porvoo -rataosa. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Keravan kartanon ja Postlarin alueiden rakentaminen Keravan yleiskaavan 2035 linjauksen mukaisesti. Keravan kaupunki ja Suomen Asuntomessut järjestävät vuoden 2024 asuntomessut Keravan kartanon ja Postlarin ympäristössä.

Tasoristeykset

Suunnittelualueen lounaispuolelle sijoittuu nykyinen Porvoonkadun (Koivula) tasoristeys (rata-km 0030+0023). Tasoristeys on varustettu puolipuomilaitoksella sekä kevyen liikenteen väylän kokopuomeilla. Porvoonkadun tasoristeys kuuluu nykytilanteessa laskennallisesti vaarallisimpaan onnettomuusluokkaan (luokka 7), johon sisältyy 5 % kaikista tasoristeyksistä. Suurin kulkuyhteys suunnittelualueelta Keravan keskustaan kulkee Porvoonkadun kautta.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen tavoitteena on osoittaa suunnittelualueelle uutta asuinrakentamista, mikä lisää myös Porvoonkadun liikennemääriä. Lähtökohtaisesti liikennemäärän lisääntyminen tasoristeyksessä kasvattaa tasoristeysonnettomuuden todennäköisyyttä. Kaavatyön yhteydessä tulee tehdä Porvoonkadun tasoristeyksestä riskiarvio ja tutkia toimenpiteitä, joilla tasoristeyksen turvallisuutta voidaan parantaa sekä tarvittaessa varautua aluevarauksin uuteen eritasoyhteyteen.

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinäntorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisusta päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on noudatettava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia melun ohjearvoja. Lisäksi on huomioitava esimerkiksi raskaasta tavarajunaliikenteestä, ratapihan toiminnasta tai vaihteiden ylityksestä aiheutuva hetkellinen maksimimelutaso Uudenmaan ELY-keskuksen oppaan Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa (2/2013) mukaisesti (sisätiloissa hetkellinen maksimimelu yöaikaan alle 45 dB AF-max). Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (Lprm) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Rautatieliikenteestä johtuvalle tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinäherkkyys riippuu mm. maaperän ja rakennuksen värähtelyn ominaistajuudesta. Mikäli nämä ovat lähellä toisiaan, voi maaperän värähtely siirtyä ja voimistua rakennuksessa. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdotonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokitukselta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo

2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <http://www.vtt.fi/publications/index.jsp>.

Väylävirasto muistuttaa, että melun- ja tärinätorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinätorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinätorjunnan kustannuksiin.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Vastine

Porvoon- ja Kaskelantien liikennejärjestelyt (2364) asemakaava on käynnistetty keväällä 2020, jonka yhteydessä on tarkoitus varautua kaavallisesti myös Porvoontien ja Porvoonradan tasoristeyksen muutokseen. Asemakaavassa (2364) huomioidaan riittävä aluevaraus alikulun toteuttamista varten. Tässä asemakaavassa huomioidaan Kytömaantien linjauksen siirtäminen kauemmaksi risteyksestä, jotta alikulku voidaan toteuttaa riittävän loivalla luiskalla.

Kaavatyön yhteydessä on laadittu useita melu ja tärinä selvityksiä. Melu ja tärinä huomioidaan asemakaavassa merkinnöin ja määräyksin.

12. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Ympäristökeskus pitää tärkeänä, että alueen suunnittelussa otetaan huomioon Keravanjoen tulvatarkastelu ja liikennemelun leviäminen alueelle moottoritiltä ja Kytömaantieltä, sekä varaudutaan näiden torjuntaan riittävässä määrin. Lisäksi on syytä kiinnittää erityistä huomiota myös Myllypuron meanderilaakson ja jokivarren luontoarvojen säilyttämiseen. Ympäristökeskus suosittelee jokilaakson luontoselvitysten uusimista tietojen ajantasaistamiseksi. Mahdollisten vesistövaikutusten osalta on syytä kiinnittää huomiota etenkin vuollejokisimpukan esiintymiseen joessa ja hulevesien piättämiseen ja käsittelyyn alueella.

Vastine

Asemakaavassa otetaan huomioon Keravanjoen tulvariskit ja liikennemelu. Myllypuron meanderilaakso ja jokivarren tulvaniityt osoitetaan asemakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiksi alueiksi. Asemakaavassa ei ole tarkoitus osoittaa rakentamista Keravanjoen ranta-alueelle, joten kaavalla ei arvioida olevan sellaista vaikutusta, että alueen luontoselvitykselle olisi päivittämistarvetta. Asemakaavassa osoitetaan Keravanjokeen laskevien ojien varsille hulevesien viivytysaltaita ja asuinalueilla edellytetään hulevesien viivyttämistä ja imeyttämistä omilla tonteilla. Asemakaavan edetessä arvioidaan tarvittaessa uudelleen luontoselvityksen päivittämistarvetta.

13. Keravan Energia

Verkkoliiketoiminta:

Suunnittelualueella sijaitsee kaksi 110 kV siirtolinjaa. Pohjoinen linja on Carunan omistuksessa ja eteläisistä linjoista toinen Carunan ja toinen Keravan Energian omistuksessa. Mahdollisesta linjan siirto tarpeesta on neuvoteltava erikseen. Lisäksi alueella sijaitsee 20 kV maakaapeli ja purettava ilmajohto (ks. liite 1), sekä 0,4 kV ilmajohtoja ja maakaapeleita. Näiden mahdollisista siirtokustannuksista vastaa työn tilaaja.

Suunnittelualueen läpi on suunnitteilla 20 kV maakaapeli (ks. liite 1), joka mukailee vesihuollon suunnitteilla olevaa reittiä.

Suunnittelualueelle tarvitaan varauksia puistomuuntamoille, joiden sijainnit tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Tuotantoliiketoiminta:

Suunnittelualueen rakennukset ovat liitettävissä kaukolämpöön.

Vastine

Asemakaavan edetessä tutkitaan, onko alueelle sijoitettuvia ilmajohtoja tarvetta muuttaa maakaapeleiksi.

Asemakaavassa osoitettaville yleisille alueille kuten katu- ja puistoalueille voidaan sijoittaa puistomuuntamia sijoitusluvalla. Tarvittaessa puistomuuntamoille voidaan asemakaavassa osoittaa osa-alueen rajat, jonne puistomuuntamo voidaan sijoittaa.

14. Jalotus ry

Yleistä

Jalotus ry on vuokrannut Keravan kartanon alueen Keravan kaupungilta toistaiseksi voimassa olevalla vuokrasopimuksella käytettäväksi "kiertotaloustoimintaan sekä käytettäväksi kahvila-, ravintola- ja juhlatilana, työtilana sekä kulttuuri- ja tapahtumakäyttöön."

Yhdistyksen tavoitteena on kehittää Keravan kartanon alueesta ns. citymaalaisuuden kehto, joka tarkoittaa mm. urbaania maatilaa sekä kestävä elämän mallialuetta, jossa yhdistyy niin ekologinen, sosiaalinen kuin kulttuurinenkin kestävyys.

Alustavien suunnitelmien mukaan kartanon päärakennus toimii ravintola-, majoitus- ja hyvinvointipalveluiden käytössä tuoden tarvittavan jatkuvan toiminnan alueelle. Lisäksi kartanolla järjestetään erilaisia yleisö- ja yksityistilaisuuksia, yritystilaisuuksia, kursseja ja työpajoja. Navettarakennukseen tulee kiertotaloustoimintaa tukevat työ- ja verstatilat, kuten puuverstas, ompelimo, verhoomo sekä tilapäisesti vuokrattavaa kokoustilaa ja tapahtumatilaa.

Yhdistys vastaa vuokrasopimuksen mukaisesti myös alueen ja rakennusten ylläpidosta sekä huoltotöistä ja tekee parhaillaan kartoitusta rakennusten kunnosta ja korjaustarpeista, jolla alue saataisiin kokonaisuudessaan em. käyttöön.

Kartanon alueen toiminnassa, remontoinnissa ja rakentamisessa kunnioitetaan alueen historiaa ja kulttuuria sekä huomioidaan nykyaikaiset tavat toteuttaa uusvanhoja ideoita.

Lausunto

Keravan kaupunki on teettänyt kartanon alueesta suppean rakennushistoriaselvityksen joka on valmistunut elokuussa 2017. Selvityksen sivulla 22 olevassa yhteenvetokartassa on esitetty näkemys Kartanon alueen suojeltaviksi ja säilytettäväksi rakennuksiksi sekä mm. kartanon ympäristöön soveltuvaa kevyttä täydennysrakentamista kestäväksi paikoiksi.

Pyydämme kaupunkia ottamaan kaavatyössä huomioon tehdyn rakennushistoriaselvityksen tarkasti niin suojeltavien rakennusten kuin luontoarvojenkin kannalta. Huomion arvoinen on etenkin rakennushistoriaselvityksen yhteenvetokartta (kohta 5.2, s.22).

Jalotus ry:n suunnitelmat tukevat RHS:n sivun 22 näkemystä, jolla kartanon alueen ympäristöön voitaisiin tulevaisuudessa rakentaa maltillisesti alueen palveluita ja miljööä tukevia rakennuksia ja rakennelmia esimerkiksi niille paikoille joilla alueelta löytyy jo vanhoja rakennusten paikkoja ja olemassa olevia kivijalkoja. Yhdistyksen toiveena on, että tuleva asemakaava mahdollistaa Keravan kartanon alueella asumista tukevien toimintojen järjestämisen, pienimuotoisen liiketoiminnan sekä majoitus- ja asumistoiminnan.

Laajempaan tavoitteena yhdistyksellä on säilyttää ja kunnostaa kaikki alueen nykyiset rakennukset käyttökuntoisiksi ennen vuoden 2024 asuntomessuja. Kunnostustöissä pyritään välttämään ylimitoitettuja remontteja ja säilyttämään rakennusten kulttuurihistorialliset arvot mm. käyttämällä kunnostustöissä saman aikakauden materiaaleja. Kartanon pihapiiristä löytyy myös vanhoja kivijalkoja ja rakennusten jäänteitä. Kartanon palvelujen monipuolistamiseksi suosittelemme, että kivijalkojen päälle voitaisiin siirtää vanhoja tai rakentaa vanhan tavan mukaan puulämmitteisiä majoitusminimökejä.

Kartanon alueella olevista rakennuksista ainakin päärakennus ja navetta tulisi suojella asemakaavalla ja muista rakennuksista ainakin rakennushistoriaselvityksessä mainitut Pehtoorin tupa, Tallirakennukset ja Ulkorakennus 1 tulisi pyrkiä säilyttää osana miljööä. Myös kartanon alueen ja Keravan joen välinen peltoalue tulisi säilyttää viljelykäytössä rakentamattomana. Nämä säilytysmääräykset olisi hyvä tulla osaksi kaavaa.

Kartanon piha-alue tulisi säilyttää sellaisenaan tai palauttaa alkuperäiseen loistoonsa selkeän hoitosuunnitelman mukaan, johon voisi kuulua ainakin vieraslajien poistot ja perinnekasvien istutus. Tavoitteena on, että kartanon alue on tulevaisuudessa uuden asuinalueen keskus tarjoten erilaisia kestävä elämän palveluita samalla kun se toimii myös asukkaiden yhteisöllisenä virkistys- ja kulttuuripaikkana.

Kartanon alue rakennuksineen ja pihapiireineen suunnitellaan käyttötarkoitukseltaan sellaiseksi, että se tukee omavaraistalouden, kiertotalouden, pienyrittäjyyden ja tilavuokrauksen toteuttamista. Kohderyhmänä ovat kaikenikäiset kaupunkilaiset. Toimintaa rakennetaan mahdollisimman hyvin ravinnekiertoa tukevaksi ja energiaomavaraiseksi.

Alue toimii ympärille rakentuvan asuinalueen, kylän keskuksena. Alue tarjoaa mahdollisuuden elää kestävä elämää. Toiminnoiltaan tämä tarkoittaa, että asukkaille löytyy mahdollisuuksia korjata, huoltaa ja uudelleen muokata käyttötavaroita, lainata ja yhteisomistaa kodin laitteita ja tavaroita. Alueelta löytyy verstaita ja yrittäjien palveluita em. aihepiireihin. Palveluissa huomioidaan niin luontoyhteyden elvyttäminen ja hyvinvointi. Lapsille, nuorille, työikäisille, eläkeläisille ja vanhuksille toteutetaan ikäluokat yhdistävää toimintaa ja palveluja. Keravalaisten lisäksi ulkopaikkakuntalaisille Keravan kartano on käyntikohde, kestävä elämän näyttely ja tapahtuma- ja juhlahohde.

Asuntomessualueen oheen suunnitellun liiketilarakennusalueen suunnitteluun kannattaa ehdottomasti kiinnittää erityistä huomiota siten, että liiketilarakennukset sopivat rakennuksina kartanomiljööseen. Nykyisen jalkapallokentän alue sijaitsee kartanon sisäntuloalueella. Kestävä kaupunkiasumisen tueksi alueen palveluiksi sopisivat kierrätyskeskus ja rakennusapteekki (käytettyjen rakennusvaraosien myymälä) sekä maatalomiljööseen nk. zero waste -kauppa, joiden mukana irtoraaka-ainemyynti ja pakkauksettomuus tekee uuden tulemisensa.

Rakennustapaohje

Kartanon alueen välittömään läheisyyteen olisi hyvä myös vahvistaa rakennustapaohje osana asemakaavaa, jolloin varmistetaan siitä, että mahdolliset uudisrakennukset ja -rakennelmat olisivat miljööseen soveltuvia, mahdollisimman pitkälle luonnonmukaisista materiaaleista rakennettuja (eli kierrätettävissä käyttötarkoituksen päätyttyä) sekä että asunnoissa huomioidaan alusta asti terveellisyys ja puhdas huoneilma niin materiaaleissa kuin sisäilmaratkaisuissakin.

Rakennustapaohjeessa kannattaa huomioida myös uusiutuvan energian käyttö ja uuden energiatehokkaan ja ekologisen laitteiston käyttömahdollisuudet mahdollistava rakennustapa. Minitaloihin voidaan osoittaa yhteiskäyttötilaa kartanon alueelta, tai kartanon pajatilat ja yhteiskäyttötilat voivat kuulua palveluina asuinalueen asuntoyhtiön osakkeisiin. Tämä varmistaisi alueen keskuksena toimivan kartanon toiminnan pitkällä tähtäimellä.

Minitalot

Toivomme, että asuntomessualueeseen kuuluu myös n. 30-50 m² kokoisia minitaloja. Minitalot voisivat sijaita kaupungin omistamilla vuokratonteilla, jolloin ne mahdollistavat oman talon hankkimisen tulotasosta riippumatta. Vähäiset asuinneliöt, monipuoliset yhteiskäyttötilat jakamistalous ja omavaraisuus on kestävää asumista parhaillaan. Minitalot voisi sijoittaa joko kartanon pihapiirin laitamille kartanon metsän pohjoispuolelle pellolle tai Kivisillantien varteen kartanon pihapiirin eteläpäätä vastapäätä tien toiselle puolelle pellon laitaan. Sijoituskohta voi olla myös nk. kartanon kävelylenkin länsipuolella. Minitalojen kysyntä on eittämättä suurta. Minitalot sopivat miljööseen hyvin. Entisaikaan tällaisia taloja olisi kutsuttu mäkitupalaisen taloiksi.

Osalliset

Pyydämme, että kaavatyön osallisiksi lisätään alueen päävuokrainen Jalotus ry sekä alueella tällä hetkellä toimivat yhdistykset, kuten Vekarateatteri ry ja Keravan Latu ry.

Jalotus toivoo saavansa olla vahvasti mukana suunnittelussa ja tekemässä asuntomessuhankkeen pohjatöitä, ja olla tuottamassa kestävä elämän ja kiertotalouden hengen mukaisia ratkaisuja kaavasunnittelun ja asuinalueen rakentamisen tukena. Jalotuksella on kontakteja asiantuntijoihin ja tiedossaan useita asuinalueelle muuttamaan kiinnostuneita henkilöitä. Toivomme siis olevamme osa asuntomessujen kumppanuussuunnittelutiimiä.

Vastine

Keravan kartanoympäristö on kaavassa merkitty pääkäyttötarkoitukseltaan puistoksi, jolle saa sijoittaa ravintola-, hovi-, majoitus- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, kulttuuri-, näyttely- ja kerhotiloja, ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia työtiloja ja varastoja. Päärakennukseen saa sijoittaa yhden asunnon vain kiinteistönhoidon kannalta välttämättömä henkilökuntaa varten. Kaavamääräyksellä mahdollistetaan kartanon alueen monipuolinen kehittäminen.

Rakennushistoriaselvityksiä on laadittu asemakaavoitukseen tarvittavalla tarkkuudella. Selvitystyöt toimivat asemakaavoituksen pohjatietona, mikä otetaan huomioon kaavaa laadittaessa. Asemakaavaa laaditaan yhteistyössä myös eri viranomaisen kanssa, kuten Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon kanssa, mikä perustehtävänsä mukaisesti lausuu kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan tarkoituksena on suojella Keravan kartano ja sen pihapiiri sekä pihapiiriin sijoittuvia rakennuksia. Kartanon ja Keravanjoen välinen peltoalue tullaan säilyttämään rakentamattomana.

Asemakaavaan on merkitty rakennusalat, jotka noudattavat olemassa olevien rakennusten ja vanhojen purettujen rakennuksien paikkoja. Purettujen rakennuksien paikoille voidaan rakentaa. Kaavassa on määrätty, että uudisrakennusten tulee sopeutua ympäröivään rakennuskantaan kattomuodon, rakennusaineiden, värityksen, räystäs-korkeuden ja julkisivujäsentelyn osalta.

Kaavaluonnoksessa on seuraavia piha-alueita koskevia määräyksiä: Tontin rakentamattomia osia on istutettava ja pidettävä huolitellussa kunnossa. Alueen puustoa tulee hoitaa siten, että sen ominaispiirteet säilyvät. Tontilla on säilytettävä maisemallisesti riittävä ja monipuolinen, isokasvuinen puusto ja istutettava uusia puita poistettavien tilalle. Korttelialueen pintamateriaalien tulee olla vettäläpäiseviä. Kulkuväylien pintamateriaalina tulee suosia ensisijaisesti sora- tai hiekkapintoja. Ne tontin osat, joita ei käytetä kulkureitteinä tai oleskeluun, tulee istuttaa. Kaikista toimenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Kartanon välittömässä läheisyydessä on tarkoitus järjestää asuntomessut vuonna 2024. Kestävä liikkuminen, kiertotalous sekä uudet asumisen konseptit ovat asuntomessujen pääteemoja. Jalotus ry:n toiminta tukee hyvin asuntomessujen kiertotalousteemaa, ja minitaloehdotus tukee hyvin uuden asumisen konseptit teemaa. Asemakaavan tarkoituksena on antaa hyvät edellytykset teemojen toteuttamiselle. Asemakaavaluonnoksessa on osoitettu nk. minitalojen korttelialue kartanon läheistyyteen.

Rakentamistapaohjeiden laatimisesta päätetään asemakaavan edetessä.

Asemakaavan osallisiksi on lisätty Vekarateatteri ry ja Keravan Latu ry.

MIELIPITEET JA VASTAUKET NIIHIN

1. Mieli-pide

On hyvä, että OAS:ssa todetaan, että asemakaava laaditaan yleiskaavan 2035 linjauksen mukaisesti ja että jokilaakso on osoitettu virkistysalueeksi ja suunnittelussa otetaan huomioon maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot.

Miksi Keski-Uusimaassa 11.11.2019 on kartta, jossa messualue ulottuu moottoritiehen asti?

Paikka on rakennettavuudeltaan vaikea. Moottoritien melun torjuminen, kustannukset ja maksajat on ensi tilassa selvitettävä. Lentomelukin pitää ottaa huomioon. Maaperä on vaikeaa ja tutkimus on vasta uusittu, muttei sitä ja sen vaikutuksia ole esitetty OAS:issa.

Esityslistassa 25.4.2017 §30 todetaan, että alue on kaupunki- ja kyläkuvallisesti arvokas alue. Alue on tyypillisesti maaseutumainen avarine jokilaaksoineen ja Kytömaantien varren pientalokumpuineen. Silti Kytömaantien molemmin puolin suunnitellaan myös kerrostaloja, jotka ovat ristiriidassa maisemallisten arvojen ja moottoritien melun suhteen. Tässä on harkinnan paikka.

On muistettava, että asuntomessut ovat vain kertaluonteiset eikä sen vuoksi pidä tehdä pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavia paikallisesti vieraita ympäristöratkaisuja.

Vastine

Alueen toteuttamiseen liittyy olennaisesti Lahden moottoritien meluntorjunta, siksi myös moottoritie on osana kaavarajausta. Moottoritien meluntorjunta aiheuttaa kustannuksia ja niitä selvitetään kaavan yhteydessä. Moottoritien meluesteen rahoitukseen on tarkoitus hakea myös valtiontukea. Lahden moottoritien reunaan on kaavaluonnoksessa osoitettu kaksi toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY), joiden tarkoituksena on muodostaa kokonaisuus Lahden moottoritien meluesteen kanssa, ja näin ollen vähentää meluesteen rakentamistarvetta ja -kustannuksia.

Alueen yli kulkee Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitoradan laskeutumisreitti. Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman melualueen Lden 55 – 60 dBA verhoikäyrä ei kuitenkaan yllä suunnittelualueelle. Alueella saattaa silti ilmetä jonkin verran lentomelua. Kaavaselostukseen liitetään lentomelukartta, josta voidaan todeta alueen sijoittuminen lähelle lentomelualuetta.

Rakentaminen alueella on maaperäominaisuuksiltaan suurimmalta osaltaan haastavaa. Piha- ja liikennealueet sekä kunnallistekniikka voidaan alueesta ja tulevasta maanpinnan tasosta riippuen perustaa joko maanvaraisesti tai vahvistetun pohjamaan varaan. Virkistysalueet voidaan pääsääntöisesti perustaa maanvaraisesti.

Voimassa olevassa Keravan yleiskaavassa 2035 suunnittelualue on kehitettävää talotyypijakaumaltaan monipuolista asuntoaluetta ja virkistysaluetta. Alueelle voidaan yleiskaavan mukaisesti osoittaa myös kerrostaloja. Kerrostalojen sijoittaminen alueelle on välttämätöntä meluntorunnallisista syistä. Uuden asuinalueen meluntorjuntaa ei voida ratkaista pelkästään moottoritien reunaan rakennettavalla melusteella. Kulttuurihistorialliset ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet on huomioitu asemakaavassa suojelumerkinnöillä ja -määräyksillä. Kaavaluonnoksessa on määrätty, että ker-

rostalot, jotka rajautuvat jokilaakson virkistysalueisiin tulee suunnitella kulttuurihistorialliset arvot huomioonottavana kokonaisuutena. Myös puujulkisivumääräyksellä ja harjakattomääräyksellä on pyritty yhteensovittamaan rakentaminen kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Maisemallisesti arvokkaat Jokilaakson viljelymaisemat on asemakaavassa osoitettu puisto- ja lähivirkistysalueiksi, joilla maisema tulee säilyttää luonteeltaan avoimena.

Yhteenveto asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (11.4.2017) saaduista lausunnoista ja mielipiteistä sekä niihin laaditut vastineet

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä (MRA 30 §) 4. – 19.5.2017.

Lausunnot pyydettiin alla olevaan taulukkoon merkityiltä tahoilta. Mikäli lausunto on jätetty, niin sen saapumispäivämäärä on merkitty taulukkoon.

Lausuntopyynnöt:

Pyydetty	Saatu
Keravan Omakotiyhdistys	
Keravan ympäristösuojeluyhdistys ry	18.5.2017
Kerava-seura	
Keravan Yrittäjät ry	
Keski-Uudenmaan Kauppakamariyksikkö	
Keravan Vammaisneuvosto	19.5.2017
Keski-Uudenmaan maakuntamuseo	30.5.2017
Keski-Uudenmaan Nuorkauppakamari ry	
Uudenmaan Ely-keskus, tiedoksi	
Uudenmaan liitto	
Museovirasto	
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	17.5.2017
Senaatti-kiinteistöt	
Finavia Oyj	19.5.2017
Helsingin seudun liikenne HSL	
Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy	
Elisa Oyj	19.5.2017
Telia	
Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitos-kuntayhtymä	17.5.2017
Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä	11.5.2017
Vantaanjoen ja Hgin seudun vesiensuoj.	
Keravan Energia Oy	19.5.2017
Fingrid Oyj	12.5.2017
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	
Keravan kaupunkitekniikka	
Vapaa-aikapalvelut	
Kasvatus- ja opetustoimi	18.5.2017
Rakennusvalvontatoimisto	

Mielipiteet:

Mielipide 1.	25.5.2017
--------------	-----------

LAUSUNTOJEN YHTEENVETO JA VASTAUKSET NIIHIN

1. Keravan ympäristönsuojeluyhdistys ry

Yhdistys näkee varsin suotavana, että kartanon alueelle sijoitetaan luontopäiväkoti. Päiväkotia ei kuitenkaan pidä käsitellä erillisenä kysymyksenä, vaan Kartanon alueen käyttö tulee selvittää kokonaisuutena, jotta nyt tehtävät päätökset eivät hankaloita alueen tulevaa, muuta käyttöä.

Liikennejärjestelyjä tulisi pohtia riittävän laajasti. Kytömaantien liikenne tulisi suunnata entistä selvemmin Lahdentielle ja samalla tulisi parantaa jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta kartanolle keskustan suunnasta.

Kartanon alue on varsin meluisa. Esimerkiksi sunnuntaina 14.5.2017 kello 17 keskimääräinen melutaso kävelyopolulla mäellä, kartanon takana ylitti 60 dB ilman lentokoneita-kin. Lahdenväylän melun vähentämiseksi tulisikin vihdoin ja viimein ryhtyä toimenpiteisiin.

Vastine:

Asemakaavan tavoitteet ovat muuttuneet ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty ja siitä on lähetetty uudet lausuntopyynnöt. Alueen asemakaavoitusta tutkitaan laajempaa kokonaisuutena.

Kaksikaistaisen Porvoonkadun ja Kytömaan välityskyky riittää kaava-alueen tuottaman liikenteen kasvun vastaanottamiseen. Osa liikenteestä ohjautuu Lahdentielle. Alueelle muodostuu uusia kevyen liikenteen yhteyksiä ja ne on tarkoitus liittää turvallisesti olemassa olevaan verkostoon.

Kaavan tarkoituksena on ratkaista liikenteestä aiheutuva melu. Jokilaakson alueelle laadittujen meluseelvityksien suunnittelualueen meluhäiriö on hallittavissa rakennusten massoitteilla ja moottoritien reunaan rakennettavalla melusteellä.

2. Keravan Vammaisneuvosto

Asemakaavan laadinta Keravan kartanon tyyppiselle miljöölle on monessa suhteessa arkaluontoinen seikka. Alueeseen liittyy erittäin runsaasti sekä historiallisia että luontoarvoja. Tehtävää helpottaa olennaisella tavalla se seikka, että alueelle suunnitellaan luontopäiväkotia. Tarkoituksena on edelleen ottaa huomioon kulttuurihistorialliset-, luonto- ja maisema-arvot. Tavoitteena on myös suojella Keravan kartano ja Kivisilta.

Jos suunnitelma toteutuu, tulisi alueelta siirtää muualle varikko- ja varastotoiminta ja puisto tulisi saattaa hoidettuun kuntoon. Päiväkodin mukana alueelle tulee väistämättä nykyistä enemmän autoliikennettä ja pysäköintitarvetta. Nämä tarpeet tulisi hoitaa eristämällä päiväkotia ja leikkipaikat moottoriajoneuvoliikenteestä sekä suunnitteleamalla parkkipaikat niin että pysäköinti ei muuttaisi alueen luontoa. Vammaisten

liikennöinti kuitenkin kartanolle saakka tulisi sallia. Samalla voisi harkita kartanokohteen esteettömyyttä. Nykyisin sinne on sisäänpääsy melko korkeita portaita pitkin.

Olisi hyvä, jos päiväkodin lisäksi tutkittaisiin myös alueen saavutettavuutta virkistystoiminnan näkökulmasta. Tietysti alueen kulumista tulisi samalla välttää. Alueen käytön tulisi siten olla ohjattua.

Vastine:

Asemakaavan tavoitteet ovat muuttuneet ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty ja siitä on lähetetty uudet lausuntopyynnöt.

Jokilaakson aluetta tutkitaan laajempänä kokonaisuutena. Asemakaavan tarkoituksena on yleiskaavan mukaisesti osoittaa alueelle talotyyppijakaumaltaan monipuolista uutta asutusta ja laajoja virkistysalueita. Lisäksi tavoitteena on mahdollistaa asunomessujen järjestäminen Keravan kartanon ja Postlarsin tilan läheisyydessä vuonna 2024. Messujen kantavat teemat ovat kiertotalous, uudet asumisen konseptit ja kestävä liikkuminen. Asemakaavan ehdotusvaiheessa tutkitaan päiväkodin sijoittamista alueelle.

Keravan kaupungin varikko on siirretty pois Kartanon alueelta. Jokilaaksoon on tarkoitus toteuttaa uusia virkistysalueita, joiden suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota myös esteettömyyteen. Kartanon ympäristöä on tarkoitus kehittää siten, että liikuntarajoitteisetkin pystyvät liikkumaan alueella.

3. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo

Keravan kaupungin maankäyttöpalvelut on ilmoittanut Keravan Ylikeravan kylän tiloja RN:o 2-618, 2-644 ja 2-638 koskevan asemakaavan muutoksen (2265) vireille tulosta. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Nyt esillä oleva asemakaavamuutos kohdistuu Keravan Ylikeravan kylässä sijaitsevaan alueeseen, joka sijoittuu Porvoontien pohjoispuolelle, Kytömaantien ja Lahden moottoritien väliselle alueelle. Uudenmaan 8.11.2006 vahvistetussa maakuntakaavassa ja Uudenmaan maakuntavaltuuston 30.10.2014 hyväksymässä Uudenmaan 2. vaihemaa-kuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta, jolle on osoitettu viheryhteystarve ja siirtoviemäri. Keravan oikeusvaikutteisessa, kaupunginvaltuuston hyväksymässä ja 22.6.2006 voimaan tulleessa Keravan yleiskaavassa 2020 suunnittelualue on pientalovaltaista asuntoaluetta (AP), jossa osalla aluetta ympäristö säilytetään (AP/s) ja lähivirkistysaluetta (VL-5), jolle on osoitettu suojelumääräyksiä. Keravan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 7.11.2016 Keravan yleiskaavan 2035, joka valitusten vuoksi on oikeuskäsittelyssä. Tässä uudessa yleiskaavassa suunnittelualue on itäiseltä osaltaan virkistysaluetta (V-1) ja lännestä asuinalue (A-4), jolle saa toteuttaa asuintoimintoja

tukevaa julkista palvelurakentamista. Hulevesien hallinta alueella on suunniteltava siten, ettei se lisää kuormitusta Keravanjoessa. Alue on yleiskaavassa sekä maisemallisesti että kaupunkikuvallisesti arvokasta aluetta, jonka merkittävien kohteiden suojelu ratkaistaan asemakaavan yhteydessä. Alueella on muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä (SM) ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo).

Alueella kulkevat myös meriviemäri (mj) ja sähkölinja (z). Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu luontopäiväkodin ja muun yleiskaavan mukaisen toiminnan sijoittamismahdollisuuden selvittäminen Keravan kartanon läheisyyteen. Lisäksi tarkoituksena on selvittää Kartanon lähiympäristön käyttömahdollisuudet. Alueen kulttuurihistoriallisten ja luonto- sekä maisema-arvojen huomioon ottaminen on mainittu yhdeksi tavoitteeksi. Tavoitteena on myös suojella Keravan kartano ja Kivisilta. Tämä tarkoittaa siten alueella sijaitsevien muinaisjäännösten ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja ympäristöjen asianmukaista merkintää ja määräyksiä. Suunnittelualueen keskeisen osan muodostaa Keravan kartanon alue, johon kuuluu kartanon päärakennus puutarhoineen ja talouspihaa reunustavine talousrakennuksineen. Keravan kartanon historia ulottuu vuoteen 1650, jolloin Fredrik Stålhielmille lahjoitetusta viidestä tilasta muodostettiin kartano. Kartanosta muodostettiin säteriratsutila Humleberg ja se nautti säterivapautta lyhyen ajan 1680-1682. Vuonna 1745 Keravan kartanosta erotettiin omakseen Labbila, nykyiseltä nimeltään Lapila. Keravan kartanon nykyinen päärakennus on valmistunut vuonna 1809. Rakennusta jatkettiin vuonna 1928 neljällä huoneella, avokuisti muutettiin lasikuistiksi ja kattomuotoa muutettiin niin, että yläkertaan saatiin huoneita ja lasikuistin yläpuolinen parveke ja poikkipääty. Tässä hahmossaan ja asussaan kartano on tänäkin päivänä. Rakennus on hahmoltaan hyvin selkeä suorakaide, joskin päämassan eteläpään on liitetty pohjoisen suuntainen siipiosa. Rakennuksen luonnonkivisokkelin päältä nousevat julkisivut ovat rimalaudoitettut nurkkalaudoin, pystysuuntaiset ikkunat ovat pääosin kuusiruutuiset ja taitteisen satulakaton katemateriaalina on pelti. Pitkän eteläjulkisivun keskellä symmetrisesti sijaitsevan lasikuistin ikkunat ovat pieniruutuiset ja sisään nousevan portaita, joiden askelmat ovat luonnonkiveä.

Kartanon päärakennukselle johtaa pitkä kujanne läpi puutarhan. Sen itäpuolella sijaitsee kartanon talouspiha rakennuksineen. Eteläisimpänä sijaitsee kartanon navetta, joka on rakennettu vuonna 1936. Lähempänä päärakennusta sijaitseva talli on jopa päärakennusta vanhempi, vuodelta 1802. Näiden lisäksi piha-alueella sijaitsee myös muita rakennuksia, kuten 1800-luvun alkupuolelta oleva pehtoorin tupa. Kartanon piha-alueen eteläpuolelta, suunnittelualueen läpi kulkee Kivisillantie, joka ylittää Keravanjoen Kivisiltana tunnettua kaarisiltaa pitkin. Tämä lohkokivistä koottu silta on rakennettu 1900-luvun alussa.

Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (Keravan kaupunki & Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama, 2003) Keravan kartano ja Kivisilta on arvotettu arkkitehtonisin, historiallinen ja ympäristöllisin arvoin kerroksisena ympäristönä. Hoitosuosituksen mukaan kartanoa tulee hoitaa rakennusten ja pihapiirin kulttuurihistorialliset arvot säilyttäen. Sama tavoite koskee Kivisiltaa. Rakennuksiin liittyen suositellaan ylläpitokorjauksia ja pehtoorin tupaan restauroivaa peruskorjausta. Ympäristöön liittyen esitetään ilmiä kohentavaa puiston kunnostusta ja näkymien raivaamista pihapiiriin. Lähiympäristö tulee säilyttää avoimena maisemana (peltona).

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo pitää tärkeänä, että Keravan kartanon ympäristön asemakaavan muutoksen tavoitteissa on selvästi nostettu esiin alueeseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot ja suojelutarpeet. Keravan kartanoa ympäröivät alueet ovat Keravan vanhinta rakennettua ympäristöä. Kartanon päärakennuksen osalta maakuntamuseo voi jo alustavasti todeta, että suojelutavoitteet ulottuvat myös sisätiloihin, joissa on säilynyt alkuperäisiä tai niihin verrattavia rakennusosia ja sisustusta. Suojelutarpeita voidaan jo ikänsä puolesta olettaa olevan myös muilla kartanoon kuuluvilla rakennuksilla. Inventointiin viitaten maakuntamuseo painottaa lisäksi, että suunnittelualueen suojelutarve ei liity pelkästään alueen rakennuksiin ja rakenteisiin vaan myös niitä ympäröivään puutarhaan ja kulttuurimaisemaan mukaan lukien Kivisilta.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo katsoo, että Keravan kartanon ympäristön asemakaavamuutoksessa alueen olemassa olevien rakennusten ja niitä ympäröivän puutarhan ja maiseman ominaispiirteiden tulee olla suunnittelun lähtökohtana ja mahdollisten uudisrakennusten sijoittelua ohjaavana tekijänä, jotta kokonaisuudesta muodostuu eheä ja aito. Maakuntamuseon näkemyksen mukaan suunnittelun lähtökohdaksi tarvitaan kuitenkin lisää tietoa. Keravan kartanosta tulee teettää rakennushistoriaselvitys, jossa päärakennuksen lisäksi selvitetään kartanon muun rakennuskannan ja niitä ympäröivän puutarhan suunnittelu- ja rakennus sekä muutoshistoria, alueen ominaispiirteet ja säilyneisyys. Tämän selvityksen pohjalta voidaan tarkentaa kartanon ja ympäristön suojelutavoitteita ja arvotusta, jonka pohjalta voidaan arvioida mahdollisuuksia uudisrakentamisen sijoittelulle, määrälle ja ulkoasulle.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo haluaa olla asemakaavamuutoksen jatkotyössä mukana arvioimassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja niiden ympäristön suojelutavoitteita ja ohjaamassa niihin vastaavia kaavamääräyksiä. Asianmukaiset määräykset ovat keskeinen väline, jolla Keravan kartanon kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta ympäristöineen sekä siihen liittyvä maisema saadaan säilymään ja kunnostustyötä ohjattua kohteen alkuperäisyyttä ja arvoja vaalivaksi. Tavoitteena on, että lisääntyvän tiedon myötä myös kiinnostus kartanoa kohtaan kasvaa ja alueelle löytyy sen arvon mukaista käyttöä.

Edellä mainituin huomioon Keski-Uudenmaan maakuntamuseo katsoo Keravan kartanon ympäristön asemakaavan muutoksen eteenpäin viemisen mahdolliseksi.

Museovirasto lausuu arkeologisen kulttuuriperinnön vaalimisen näkökulmasta.

Vastine:

Asemakaavan laadintavaiheessa alueelle on tehty rakennushistoria selvityksiä, myös kartanon sisätiloja on tarkasteltu. Kaavaratkaisut perustuvat tehtyihin selvityksiin ja kaavaprosessin joka vaiheessa pyydetään museoviranomaisilta lausunnot ja tarvittaessa järjestään neuvotteluja.

4. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi

Kaavoituksessa uusien meluherkkien toimintojen sijoittamista olemassa oleville tai enustetuille melualueille tulisi välttää. Suunnitellun luontopäiväkodin sijainti Helsinki-Vantaan lentoaseman pääkiitotien 22L lähestymislinjalla on ongelmallinen liikennemelum suhteen ainakin ilmaliikenteen melun osalta, huomioiden olemassa olevan lentoasematoiminnan kehitysnäkymät.

Rautatieliikenteestä aiheutuva melu ja värinä sekä tavaraliikenteen riskit tulisi myös huomioida kaavoituksessa, sillä suunniteltu luontopäiväkoti tulisi sijoittamaan lähellä Kerava-Sköldvik (Porvoo) rataa, jossa kulkee pääasiassa säiliövaunukuljetuksia.

Vastine:

Suunnittelualueelle on laadittu melu- ja värinäselvityksiä. Melu ja värinä on otettu huomioon kaavassa.

Kerava-Sköldvik radalla kuljetetaan raakaöljyä, öljyjalosteita ja nestekaasua. Tavaraliikenneonnettomuuden yhteydessä alueelle saattaa muodostua haitallisia/myrkyllisiä kaasuja, joihin Keravalla on varauduttu harjoittelemalla sisään suojautumista.

5. Finavia Oyj

Kaavoituskohde sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman lounas-koillinen -suuntaisten kiitoteiden lähestymislinjojen alla ja vierellä. Kiitotiet ovat nyt ja tulevaisuudessa lentoaseman vilkkaimmin liikennöidyt kiitotiet. Lentokonemelunusteen Lden 55 dB - melualue ulottuu lähelle kaavoituskohdetta. Kohde sijaitsee juuri laskeutumisreitillä, joten lentokonemelua havaitaan kohteessa väistämättä päivittäin. Laskeutuvan lentoliikenteen toinen vilkkaimmista ajankohdista ajoittuu juuri päiväkodin ulkoilu-aikaan iltapäivään. Päiväkotitoiminta melulle herkkänä toimintana ei Finavian käsityksen mukaan sovellu sijoitettavaksi kaavoituskohteena olevalle alueelle. Luontopäiväkodin sijainti vilkkaan lentoreitin alla ei ole mitenkään perusteltua. Finavia ehdottaa, että kaavoituskohteen alueelle suunnitellaan toimintoja, jotka eivät ole melulle herkkiä.

Vastine:

Asemakaavan tavoitteet ovat muuttuneet ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty ja siitä on lähetetty uudet lausuntopyyntöt. Finavia on lähettänyt uuden lausunnon, johon on laadittu vastine.

6. Elisa Oyj

Elisa Oyj pyytää huomioimaan asemakaavan laadinnassa, että yhtiön maakaapeleita ja laitteita sijaitsee runsaasti Kytömaantien itäreunassa. Lisäksi Kivisillantien eteläreunassa sijaitsee alueen yrityksiä ja asukkaita palveleva ensiöjakamo. Edellä mainittujen johtojen ja laitteiden siirto olisi erittäin työlästä kallista. Toivomme kaavan laadinnassa tilaa säilyttää johdot ja kaappi paikallaan.

Vastine:

Kaavassa huomioidaan olemassa olevat johdot ja jakokaappi.

7. Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän siirto viemäri kulkee lausuntopyyntöissä viitatus asemakaava-alueen läpi.

Siirtoviemärijärjestelmän toimintaedellytysten varmistamiseksi Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä edellyttää, että Keravan kartanon ympäristö (2316) alueen asemakaavan valmistelussa, alueen suunnittelussa ja rakentamisessa otetaan huomioon mm. seuraavat asiat:

Siirtoviemärin itäpuolelle tulee jättää vähintään 10 m leveä rakentamaton suoja-alue siirtoviemärin kunnossapitomahdollisuuksien turvaamiseksi ja maaperän pehmyden vuoksi. Suoja-alueella voidaan maanpintaa muotoilla sadevesien johtamiseksi. Siirtoviemärin länsipuolelle tulee jättää vähintään 20 m leveä suoja-alue ja tilavaraus siirtoviemärin tulevaisuuden saneeraustarpeita ja mahdollisen lisäputken rakentamista varten.

Siirtoviemärin perustusten suojaamiseksi on pohjaveden pinnan säilyttävä vähintään nykyisellä tasolla myös mahdollisen rakentamisen jälkeen. Alueen rakentamissuunnitelmissa on huomioitava meriviemäri siten, ettei sitä rakennustöiden yhteydessä ilman välttämätöntä tarvetta kaiveta esille eikä häiritä sitä ympäristäytöillä.

Siirtoviemärin päälle tehtävät maatäytöt, muut rakenteet ja liikenne eivät saa lisätä nykyiseen viemäriputkeen aiheutuvaa ulkoista rasiutusta. Tämän varmistamiseksi on putken päälle tehtävä riittävä kevennysrakenne.

Tuleva asemakaava ei myöskään saa estää mahdollisen lisäputken rakentamista.

Vastine:

Asemakaavoituksessa huomioidaan olemassa olevat johdot ja putket tarpeen mukaan. Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymän kanssa on alustavasti neuvoteltu pohjois-eteläsuuntaisen viettoviemärilinjan uusimistarpeesta ja se on mahdollista toteuttaa kaavassa osoitetun Kaislaraitin alle tai sen itäpuolelle.

8. Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä

Alueella ei sijaitse Tuusulan seudun vesilaitoksen käytössä tai muutoin intressissä olevia pohjavesialueita, eikä sillä ole huomautettavaa kaavan johdosta pohjavesien suojelumielessä.

Alueelle sijoittuu TSV:n runkovesijohto (280 PVC, rak. 1981), joka on otettava huomioon kaavan laadinnassa.

Vastine:

Runkovesiputki otetaan huomioon kaavassa.

9. Keravan Energia Oy

Suunnittelualueella sijaitsee 0,4kV ilmajohto ja maakaapeleita sekä 2 kpl 110kV suurjänniteilmalinjoja, joista toinen on Keravan Energian ja toinen Carunan. Mahdollisista siirtokustannuksista vastaa 0,4kV johtojen/kaapelien osalta työntilaaaja. Suurjännitelinjoja (110kV) ei ole mahdollista siirtää/kaapeloida ilman merkittäviä teknisiä/taloudellisia investointeja. Suunnittelualan rakennukset ovat liitettävissä kaukolämpöverkoon.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

10. Fingrid Oyj

Keravan alueella ei ole Fingrid Oyj:n voimajohtoja eikä muita toimintoja. Fingridillä ei ole siten tarvetta ottaa kantaa kaavan sisältöön.

Muiden kuin Fingridin omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

11. Keravan kaupungin kasvatus- opetustoimi

Alueelle olisi tarve siirtää Keravanjoen päiväkodin toiminnot Keravanjoen yhtenäiskoulun rakentuessa Keravanjoen koulun Lapilan toimipisteen tontille, jossa Keravanjoen päiväkoti tällä hetkellä sijaitsee.

Alueelle sijoittuvan päiväkodin on tarkoitus painottaa luonto- ja ympäristö päiväkodiksi. Alueen monimuotoinen luontoympäristö tukee erinomaisesti päiväkodin toimintaa ja mahdollistaa näin lasten monipuolisen toimimisen ja oppimisen luonnossa.

Kasvatus- ja opetustoimi katsoo, että Keravan kartanon ympäristöstä tulee varata tilaa nykyisen Keravanjoen päiväkodin kokoiselle viisi ryhmäiselle päiväkodille ja sille tarvittavalle piha-alueelle.

Päiväkodin sijoittamisen yhteydessä on tärkeää miettiä että pysäköinnille on riittävät tilat ja että lasten kuljettamista varten on turvallinen saattoalue.

Lasten ja huoltajien turvalliseen kävelen tapahtuvaan liikkumiseen päiväkotiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Pysäköinti ja saattoliikenne tulee suunnitella niin, etteivät ne aiheuta turvallisuusriskiä. Huoltoajo rakennukseen tulisi suunnitella erikseen pysäköinnistä ja saattoliikenteestä.

Vastine:

Asemakaavan tavoitteet ovat muuttuneet. Päiväkodin sijoittamista selvitetään vielä kaavan ehdotusvaiheessa.

MIELIPITEET

1. Mielipide

Kivisillantien asukkaina haluamme esittää mielipiteen. Olemassa oleva Kivisillan ylittävä Kivisillantie on jo nykytilassaan varsin ruuhkainen kartanon kesätapahtumien ja muiden aktiviteettien aikana, jos alueen käyttö ja tapahtumat entisestään lisääntyvät ja levittäytyvät laajemmin kivisillan ympäristöön, aiheuttavat ne ongelmia tonteille ajoliikenteeseen. Jos kivisilta suojellaan, onko suunnitelmassa korvaavaa tieyhteyttä Porvoonkadulta keravanjoen itärannalle, jotta kulku tonteille on mahdollista?

Mahdollinen nykyistä tiukempi painorajoitus tai vastaava estää esimerkiksi kiinteistöjen jätehuollon järjestämisen nykyisellä tavalla. Jo nykyinen 15 tonnin painorajoitus sillalla aiheuttaa haasteita lokakuljetuksien suhteen. Meluntorjuntarakentaminen tonteille on jo nyt vaikeaa tai lähestulkoon mahdotonta sillan painorajoituksesta johtuen.

Mahdollista joen itäpuolelle sijoittuvaa luontopolku tms. joenvarsirakentamista vastustamme.

Vastine:

Asemakaavan ehdotusvaiheessa selvitetään Porvoontien uutta liittymää, jonka kautta tontille kulku voidaan toteuttaa. Kaavan tavoitteena on ratkaista moottoritien melusuojaus. Kiinteistöenne läpi ei ole tarkoitus osoittaa luontopolkua.